

České hudební nástrojařství – AMATI a V.F.ČERVENÝ

České hudební nástrojařství má v oblasti dechových nástrojů velmi dlouhou a rozmanitou tradici. Ve světě je zárukou odborné ruční práce, kvalitních hudebních nástrojů a je neodmyslitelně spjata s tradicí české hudby, ať klasické, folklórní nebo zejména lidové. Mezi hlavní centra hudebního nástrojařství patřily Kraslice, Hradec Králové a Brno. Výroba nástrojů na Kraslicku sahá několik století zpět a vznikly zde firmy, které již během svého působení v této oblasti dosáhly světového významu. V tomto regionu pokračuje v tradici výroby hudebních nástrojů továrna AMATI, která vznikla po válce sloučením pozůstatků předválečné výroby. Vedle tohoto velkého regionu, ve kterém se proslavily desítky továren, se již od roku 1842 velmi úspěšně zabývá výrobou dechových nástrojů i továrna V.F.ČERVENÝ Hradec Králové, která do jisté míry byla v předválečné době konkurenčním závodem ostatních kraslických výrobců. Ačkoliv každý z těchto tradičních závodů působí samostatně - každý si zachovává svá specifika a soustřeďuje se na svůj charakteristický sortiment - jsou dnes oba součástí jedné společnosti a společně šíří slávu českých nástrojařů po světě.

Továrna V.F.ČERVENÝ se od samého počátku svého vzniku v roce 1842 specializovala na výrobu cylindrových nástrojů, zejména tuby, barytony, tenory a křídlovky patřily k většinou sortimentu. V pozdější době k nim přišla i výroba perinetových nástrojů. Vyráběly se zde vždy nástroje pro pokročilé a profesionální hudebníky. Po válce a nástupu komunistického režimu došlo v Československu k cílenému útlumu ve vnímání značky a kdo to V.F.Červený vlastně byl. Geniální nástrojař, který zásadním způsobem ovlivnil celosvětový vývoj nástrojů v 19.století a jehož hlavní celoživotní konkurent nebyl nikdo menší než Adolphe Sax sám, nepasoval do obrazu tehdejší doby. V zahraničí však bylo jméno Červeného nadále vnímáno s úctou a stalo se synonymem vysoce kvalitních nástrojů. Po roce 2000, kdy pozvolna začaly oslabovat obecné myšlenky, že „co je české je špatné a co je zahraniční je dobré“, se i u nás postupně vrací vnímání, jakou osobnost může naše společnost vykázat za svou a značka V.F.ČERVENÝ se vrací na pozice, které jí

patřily před válkou. Došlo i k obnovení výroby mistrovských pístových nástrojů (trumpety, pikoly, kornety, křídlovky, eufonia). Spolupráce s profesionálními hudebníky, špičkovými tělesy, stejně jako s tradičními českými a moravskými dechovkami byla pro Červeného vždy zásadní záležitostí. Dnešní spolupráce se členy České filharmonie Praha, Státní opery Praha, FOK, SOČR, s Hudbou Hradní stráže a Policie ČR, stejně jako s dechovými hudbami jako Mistřiňanka a jiné, v rámci které nedochází jen k testování a připomínkování, ale kde profesionální hudebníci na nástroje ČERVENÝ i aktivně hrají, pouze navazuje na partnerství, která Červený měl a pomáhá při dalším vývoji nástrojů. Neboť i současná továrna v Hradci Králové nadále pokračuje v tom, co Červený dělal celý život – neustálý vývoj. Proto s příchodem stále větší a silnější globalizace ekonomiky, která vedla k rychlému nástupu a rozšíření masové výroby nástrojů v asijské oblasti, nemusel sortiment tohoto závodu čelit tak silným tlakům jako tomu bylo v případě továrny AMATI Kraslice.

Závod AMATI se po svém vzniku v roce 1946 soustředil zejména na masovou výrobu převážně školních nástrojů, menší podíl tvořily nástroje mistrovské, či individuální výroba. Jistý stupeň zajištěnosti prodeje na trzích východního bloku, stejně jako v tehdejší době levná výroba pro západní trhy byla dobrým základem pro masovou výrobu. Celosvětový vývoj na přelomu roku 2000 a dramatický nástup levné asijské produkce přinesl obecný pokles poptávky po školních nástrojích vyráběných v Evropě a továrna AMATI Kraslice se musela přeorientovat na vybraný sortiment nástrojů střední třídy. Během několikaletého usilovného vývoje se podařilo téměř kompletně obměnit sortiment, který je dnes nesrovnatelný s předchozími modely a obsahuje nástroje pro žáky ZUŠ, stejně jako pokročilé hráče. Práce na vývoji nových modelů nebyla příliš podpořena vnějšími okolnostmi. Dramatický pokles kurzu české měny vůči hlavním světovým měnám byl negativní pro oba závody, neboť hlavní část produkce je vyvážená do celého světa. Bankroty velkých distribučních sítí, zejména v USA, znamenaly další citelné ztráty, zejména v období investic do moderních technologií. Nastolená restrukturalizace a optimalizace procesů se dotkla ve velké míře i počtu zaměstnanců. Obměna sortimentu se však dokončila a nové nástroje se podařilo vnést do povědomí. I zde se však ukázalo, že zahraniční zákazníci vnímají nové nástroje AMATI lépe, než tomu bylo doma, ačkoliv trhy jako např. Japonsko jistě nepatří mezi ty, kde by se ve střední třídě akceptovaly nekvalitní nástroje. Prosazení nástrojů AMATI na těchto náročných trzích by mělo být dostatečnou zárukou kvality, aby se stejné nástroje prosadily i doma. Stejně jako nástroje z hradeckých dílen, jsou i nástroje AMATI předmětem spolupráce se členy významných českých orchestrů, kteří svými pravidelnými přehrávkami přímo v kraslickém závodě zaštiťují jejich kvalitu.

V.F.Červený
& SYNOVÉ

Tradice výroby hudebních nástrojů v obou závodech a regionech je celosvětově ojedinělá a představuje historický odkaz, který je třeba udržovat a dále rozvíjet. V obou závodech se klade velký důraz na vysoce kvalifikovanou rukodělnou práci, která je v celém výrobním procesu podpořena moderními

technologemi. Hudební nástroj z dílen AMATI a V.F.ČERVENÝ je stále výsledkem odborné lidské práce a odlišuje se tak od masové produkce asijských výrobců, která je často založena na plagiátech evropských vývojářů a nástroje zde neprochází rukou tradičního hudebního nástrojaře, který dá nástroji duši. Toto řemeslo se vyvíjelo po několik staletí a vždy platilo, že starší nástrojaři předávali celoživotní zkušenosti mladším. Současný systém školství nedává sice mnoho prostoru pro zájemce o toto řemeslo, avšak v obou továrnách se nabízí možnosti zaškolení do profese. I to je jedna z činností, kterou továrny AMATI a V.F.ČERVENÝ nijak nepodceňují s ohledem na udržení této ojedinělé české tradice i do budoucnosti.

Amati